

blog | werkgroep caraïbische letteren

PROZA & POËZIE

Pijn verpakt als luchthartigheid

***Van zo ver gekomen* van Bernadette Heiligers**

door Michiel van Kempen

Wie is de best schrijvende auteur van Curaçao op dit moment? Een fascinerende vraag, nooit objectief te beantwoorden, en natuurlijk moet je allereerst beginnen met een onderscheid tussen de Papiamentstalige en de Nederlandstalige auteurs. Dat onder de laatste groep Bernadette Heiligers hoge ogen gooit, is zeker, zoals ze toont met haar laatste boek.

Curaçao als een benauwend universum, bepaald door herkomst, familiebanden, huidstint, haarsoort, geschiedenis en herkomst: dat is het décor waartegen Bernadette Heiligers haar nieuwe roman, *Van zo ver gekomen*, situeert. Elke vezel van hoofdpersoon Dini, vroegwijze Dominicaanse immigrantendochter, verzet zich tegen wereld en zij wil zich met alle kracht over alle grenzen heen zetten.

Zij is tien jaar oud als ze vanuit de Dominicaanse Republiek naar Curaçao komt. Haar moeder Ariana vindt er emplooi als verzorgster van Rutger Helbier, de bedlegerige echtgenoot van Lillian Helbier, die zichzelf verheven voelt boven het Curaçaose gepeupel; pronken met een verzorgster voor haar echtgenoot maakt deel uit van de elitepositie zoals zij die voor de buitenwereld graag etaleert. Maar Ariana verblijft intussen wél illegaal op het eiland, zij wordt scheef aangekeken door de werkster Ena (ook een Dominicaanse) en dat zij met een dochttertje is gekomen, vindt iedereen ongemakkelijk. Ariana wil aan die situatie graag een einde maken door een huwelijk met de jongste zoon van de Helbiers, Simon, voor wie zij graag haar billen schudt. Zover komt het niet, want zij verdrinkt daags vóór de dag van het voorgenomen huwelijk (het openingshoofdstuk van het boek). Grote opluchting voor de matrone Lillian Helbier, die neerkijkt op haar jongste zoon die als handwerksman de kost verdient, in tegenstelling tot de oudste zoon die in Nederland studeert. Grote opluchting in feite ook voor Ariana's dochter Dini, die wel doorhad dat Simon het aanlegde met zekere Felicia. Maar de dood van Ariana treft haar als een mokerslag. Gaat het u als lezer nu al enigszins duizelen? Het is nog niets, want we zijn nu zo ongeveer op een derde van het boek, en het aantal karakters in het boek bedraagt zeker twintig, de wat kleinere niet eens meegeteld. Als ik de hele plot uit de doeken doe, bent u helemaal aan het rondtollen.



Te veel

Daarmee stuiten we ook op een probleem: zoveel personen voor een tekst van ongeveer 125 pagina's is gruwelijk veel, en die kunnen ook niet allemaal even goed uitgewerkt worden. Daar komt nog bij dat het verhaal zich op twee tijdslijnen afspeelt: rond de tijd van de komst van Ariana en Dini naar Curaçao – dat is ergens in de buurt van de meirevolte van '69 – en vele jaren later wanneer Dini zich een onafhankelijke positie als juriste heeft weten te verwerven. Dan ontvouwt zich hoe allerlei relaties totaal anders in elkaar blijken te zitten dan aanvankelijk gedacht – tot en met een puur incestueuze verhouding toe. Daar komt nog een verhaallijn bij: de bemiddeling van Dini in de

Bernadette Heiligers, *Van zo ver gekomen*. Haarlem: In de Knipscheer, 2021. ISBN 978-94-93214-49-1. Prijs € 17,50. (Het is jammer dat het boek in zo'n kitschomslag is uitgebracht. Het boek verdient beter.)

<https://werkgroepcaraibischeletteren.nl/pijn-verpakt-als-luchthartigheid/>
